

Enskild motion

Motion till riksdagen 2017/18:1795

av **Isak From (S)**

Vattenfalls beroende av lokalbefolkningen

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av lokalbefolkningens acceptans för den storskaliga vattenkraften och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Vattenfalls val att nedprioritera verksamheten i Storuman får konsekvenser för synen på Vattenfall och vattenkraften – inte bara i Storuman. Vattenfall har beslutat minska antalet driftcentraler från tre till två. Syftet uppges vara att bättre nyttja resurserna och skapa flexibilitet i både produktion och organisation.

90 procent av Sveriges vattenkraftproduktion sker i de norra skogslänen. Vattenkraften produceras lokalt men är en av de viktigaste källorna till hela Sveriges gemensamma välförhållande.

De senaste åren har det debatterats flitigt i vattenkraftskommunerna om återbäringen från vattenkraften till energiproducerande kommuner och regioner. Den allmänna bilden är att det idag strömmar rikedomar från vattenkraften till Stockholm, för att sedan i mindre del komma tillbaka i form av skatteutjämning eller regionalpolitiskt stöd. Det finns i dag ett hårt tryck på återbäring eller återinvestering i producentkommunerna, det gör att frågan är känslig ur flera perspektiv.

Det är lätt att konstatera att Vattenfall är en juvel i statens krona och att vattenkraften är en värdefull tillgång för hela landet. Vattenkraften spelar en central roll för elförsörjning, som enskilt produktionsslag, men också som regler- och balanskraft. Vattenkraften bidrar till ett konkurrenskraftigt energisystem, med låga utsläpp och trygga leveranser av elenergi, den har därför en särskilt viktig roll vid omställningen till ett helt förnybart energisystem.

Det står också klart att svensk vattenkraft står inför omfattande investeringar i effektiviserings- och miljöåtgärder. Den fysiska påverkan från vattenkraften har betydande konsekvenser för ekosystem och biologisk mångfald. EU:s ramdirektiv för vatten (2000/60/EG) och art- och habitatdirektivet (92/43/EEG) ställer krav på svensk

vattenkraft. Åtgärdsprogrammen enligt ramdirektivet för vatten är omfattande, och genomförandet av dem är kostsamt men av stor betydelse för att nå de uppställda målen.

Den tidigare fastighetsskatten på vattenkraft har länge hämmat behovet av nödvändiga investeringar i sektorn, och har genom energiöverenskommelsen beslutats sänkas till samma nivå som för de flesta övriga elproduktionsanläggningar, det vill säga 0,5 procent. Vi socialdemokrater är glada att vi nu får bort den höga straffskatt på vattenkraftanläggningar som den tidigare borgerliga regeringen drev igenom! Det ger nu den storskaliga vattenkraften medel och handlingsutrymme att klara kommande investeringar för att nå miljömålen.

Vi socialdemokrater driver på för att vattenkraftens utbyggnad främst sker genom effekthöjning, i den storskaliga vattenkraften i de redan utbyggda älvarna – som exempelvis Ume älv.

Det innebär att vi alla, och särskilt vattenkraftbolagen, är beroende av lokalbefolkningens acceptans i sina kärnområden. Ledningen för Vattenfall måste se att neddragningen av personal i energiproducerande kommuner skadar förtroendet för Vattenfall, och på sikt förståelsen och betydelsen av den storskaliga vattenkraften.

Det bör övervägas att vidtas åtgärder för att Vattenfall i högre grad ska agera på ett sätt som inte riskerar att skada förtroendet för vattenkraften lokalt.

Isak From (S)